

taxia

TAX & INTERNATIONAL ADVISORY

Uluslararası Mali Gelişmeler Bülteni

No : 2021-005
Tarih : 22 Ocak 2021
Konu : Uluslararası Mali / Vergisel Gelişmeler (3 Aylık)

Merhaba, değerli okurlarımız,

Uluslararası vergi ve finansın önemine binaen birlikte çalıştığımız yurt dışı networkler ile OECD ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlardan gelen bilgileri de süzerek bu alandaki gelişmeler konusunda da bilgi ve değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşmayı bir sorumluluk olarak görüyoruz.

Bu bülten serimizi 3 aylık bir süre için hazırlıyoruz ve ülkemizde yurt dışı ve uluslararası kuruluşların vergisel ve mali gündemlerini takip eden tüm mali müşavirler, avukatlar ve yatırımcılar için hazırlıyoruz.

Bu çalışmamızda 2020 yılının son çeyreğinde yaşanan önemli uluslararası vergi ve finansal gelişmeler ele alınmış olup, iş dünyasını ve özellikle çok uluslu Türk şirketlerini de yakından ilgilendiren uluslararası vergilendirmeye ilişkin aşağıdaki konulara yer verilmektedir:

Bu vesile ile tüm dünyaya daha sağlıklı ve huzurlu günler dileriz.

Bültenimizin başlıklar halinde özeti şu şekildedir;

Uluslararası Vergi Dünyasındaki Son Gelişmeler

- Yunanistan
- Rusya
- Çin Halk Cumhuriyeti
- İrlanda
- Romanya
- Fransa
- İsveç
- Almanya
- Lüksemburg

OECD vergi gelişmeleri

- BEPS & MLI ve Türkiye'nin Pozisyonu
- Sanal Varlıkların Vergilendirilmesi

Türkiye'deki uluslararası mali gelişmeler

- Finansal Bilgilerin Paylaşımı
- BREXIT ve Türkiye
- Türkiye'nin Çifte Vergilendirme Anlaşmaları
- Türkiye'nin Yatırımların Karşılıklı Teşviki Anlaşmaları
- Türkiye'nin Sosyal Güvenlik Anlaşmaları

Şimdi önce ana başlıklar sonra da detayları ele alalım.

Uluslararası Vergi Dünyasındaki Son Gelişmeler

Yunanistan

Yüksek gelire sahip yabancı kişilerin (HNWI) Yunanistan'a yerleşmesi ve yatırım yapmasını teşvik eden özel bir vergi düzenlemesinin hemen ardından bu sefer de Yunanistan'a yerleşmeyi tercih eden yurtdışından emekli kişilerin yurtdışından elde edecekleri emekli aylığı ve benzeri gelir unsurları için (İtalya'nın uyguladığına benzer) sabit oranlı ve düşük bir vergileme rejimi hayata geçirilmektedir. Bu sayede diğer güney Avrupa ülkeleri gibi Yunanistan da daha yüksek gelirli emekli nüfusu hayatlarını geçirmek için Yunanistan'da ev almak ve yerleşmek konusunda teşvik etmek istemektedir.

Yunanistan'a yerleşmeye teşvik eden düzenlemelere ek olarak, Yunanistan hükümeti yüksek bilgi ve eğitim gerektiren işleri yapan yönetici, çalışan, serbest meslek sahibi veya benzeri girişimcileri Yunanistan'a çekmek için yeni bir yasal düzenleme teklifi getirmiştir.

Söz konusu düzenleme kapsamında, Yunanistan'dan beyin göçünü tersine çevirmek amacıyla, kapsama giren yüksek eğitim ve tecrübe sahibi kişilere serbest çalışma (work-from-anywhere) prensibi kapsamında Yunanistan'da çalışma ve oturma izni düzenlenmesi ve bu düzenlemeden yararlanacak kişilerin Yunanistan kaynaklı ücret ve kazançları üzerinden 7 yıl boyunca 50% gelir vergisi istisnasından yararlanması teklif edilmektedir. Söz konusu teklif edilen düzenlemeleri takip ederek gelişmeleri bildirmeye devam edeceğiz.

Yunanistan'a yatırım yapmayı düşünen gerçek ve tüzel kişi yatırımcılara yol gösterebilecek Taxand üye firmamız tarafından hazırlanan ekli rehberi de bilginiz için paylaşmak isteriz.

[Doing business in Greece: what you need to know - Taxand](#)

Konuyla ilgili olarak [2020-113](#) sayılı bültenimizde bir önceki düzenlemeyi de bulabilirsiniz.

Lüksemburg

2021 Bütçe kanunu görüşmeleri kapsamında, daha önce gündeme alınan bazı vergi reform maddeleri ve vergi artışları, devam eden pandemi ortamında bu düzenlemelerin uygun olmayacağı gerekçesiyle ertelenmiştir. Ancak, daha önceki yılların bütçe kanunlarında yer alan ve 2021'de hayata geçirilecek yeni vergi düzenlemeleri olduğunu da hatırlatmak isteriz (örneğin; yatırım fonları tarafından tutulan gayrimenkul yatırımlarının vergilendirilmesi, Lüksemburg'a gelen yabancı çalışanların vergilendirilmesi prensipleri gibi).

Almanya

Almanya Maliye Bakanlığı stopaj yoluyla ödenen gelir ve kurumlar vergilerinin (withholding taxes) etkilerinin giderilmesi için yeni düzenlemeler teklif etmiştir. Söz konusu düzenlemelerin konu başlıkları aşağıda özetlenmiştir:

- AB direktifleri veya çifte vergilendirme önleme anlaşmaları kapsamında Almanya’da stopaj yoluyla ödenen vergilerin etkilerinin ortadan kaldırılması
- Vergi anlaşmalarının kötüye kullanılmasını engelleyici (anti-abuse) düzenlemeleri
- Almanya’da yerleşik olmayan kişilerin, yerelde kayıtlı olan (ancak Almanya’da aktif bir işletme için kullanılmayan) gayri maddi haklar (IP) kaynaklı gelirlerin Almanya’da dar mükellef kriterlerine göre vergilendirilmesinin sınırlandırılması

Söz konusu taslak düzenlemelere ilişkin Taxand network firması tarafından hazırlanan ekli bülteni inceleyebilirsiniz:

German draft law for modernisation of withholding taxes relief and new anti-abuse measures - Taxand

İsveç

OECD bünyesinde devam eden matrah aşındırma ve kar aktarımı yoluyla vergi kayıp / kaçağı ile mücadele (BEPS) aksiyon planının parçası olan ikinci tur (Pillar Two) tedbirleri içerecek şekilde, İsveç bir takım yeni vergi düzenlemeleri hayata geçirmeyi planlıyor.

Bunların içeriğine baktığımızda, küresel olarak faaliyet gösteren ve global cirosu belli ölçüleri aşan çok uluslu şirketlerin faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki vergi yüklerinin ayrı ayrı raporlanması, bu ülkelerin her birisinde belirlenecek bir alt limitten daha düşük vergi ödemesinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Öngörülen tedbirler arasında, düşük vergi ödenen ülkelerde raporlanan kazançların nihai ortaklar düzeyinde ek vergiye tabi tutulması veya bu düşük vergili ülkelerden düzenlenen faturaların grup şirketlerinde gider yazılmasının reddedilmesi gibi örnekler yer almaktadır. Bu tedbirler uluslararası ölçekte kararlaştırılan genel prensiplere bağlı olmakla birlikte her bir ülke kendi yasal sistemi içinde uyarlayarak bu tedbirleri hayata geçirecek vergi mevzuatı düzenlemelerini yapmaktadır.

Uluslararası vergi kayıp ve kaçağı ile mücadele konusu geçtiğimiz yılların en önemli konu başlıkları arasındaydı, bu konuda hayata geçirilen somut düzenlemelerin bir kısmının 2021’de yürürlüğe gireceğini ancak tartışmaların devam ettiğini ve ilave düzenlemelerin de gündemde olduğunu bu vesile ile hatırlatmak isteriz.

Rusya

Rusya’da kurulu şirketlere ortakları veya ilişkili oldukları şirketler tarafından sermaye yerine borç ile finansman sağlandığı durumlarda, söz konusu borca ilişkin hesaplanan faizin gider yazılıp yazılmayacağı ve faiz ödemelerinin stopaja konu olup olmadığı ile ilgili örtülü sermaye (Thin Capitalisation) kurallarının nasıl uygulanacağı konusunda önemli bir yüksek mahkeme (Supreme Court) kararı çıkmıştır. Söz konusu karar, özetle, örtülü sermaye hükümlerinin sadece kanundaki metne (lafzi yorum) bakılarak değil aynı zamanda kanunun konuluş amacına

ve ruhuna uygun (amaçsal yorum) ile değerlendirilmesi ve sadece vergi idaresi değil aynı zamanda vergi mükelleflerinin de haklarını korumayı gözetmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır. Rusya’da iştiraki olan veya kurmayı planlayan şirketlerin yatırımlarının finansman modelini belirlerken, özellikle grup içi kaynakların kullanılması durumunda, yeni kararı da dikkate alarak bir değerlendirme yapmaları faydalı olacaktır.

Çin Halk Cumhuriyeti

Son aylarda Çin vergi idaresi [Chinese State Administration of Taxation (“SAT”)] yatırımları ve ekonomik canlanmayı teşvik etmek için tercihli kurumlar vergisi sistemini içeren birçok vergi düzenlemesini hayata geçirdi.

Söz konusu düzenlemeler, özetle, belirlenen birçok sektörde veya özel yatırım bölgesi içinde (serbest bölge, gümrüksüz bölge, kalkınmada öncelikli bölge vb) elde edilen gelirlerin istisna edilmesi veya düşük oranlı vergilenmesine imkân sağladığı gibi genel olarak küçük işletmeler ve şahıs girişim şirketleri için vergi erteleme imkanları da getirmektedir.

Çin’de yatırım ve üretim imkanlarını araştıran Türk yatırımcılar için faydalı olacağını düşündüğümüz bu gelişmeleri takip etmeye devam edeceğiz.

Söz konusu düzenlemelerin detayı ve uygulanacak vergi avantajları için Taxand network firması tarafından hazırlanan güncellenmiş ekli bülteni inceleyebilirsiniz.

[Updated preferential Corporate Income Tax policies of China - Taxand](#)

İrlanda

İrlanda’da 2021 yılına ilişkin kamu bütçesi meclise sunulmuştur. Söz konusu bütçe içinde İrlanda’da COVID-19 pandemisi sebebi ile etkilenen sektörler için bir yardım planı (recovery plan) ve aynı zamanda ekonomik aktiviteyi ve yatırımları teşvik etmek için bir dizi vergisel indirim ve teşvik planlanmaktadır. Söz konusu planlamanın ve etkilenecek unsurların detayını öğrenmek için Taxand network firması tarafından hazırlanan ekli bülteni inceleyebilirsiniz.

<https://www.taxand.com/our-thinking/ireland-budget-2021-announced/>

Romanya

Romanya’da personele verilen hijyen malzemesi teslimlerinin KDV’nin konusuna girmemesi ve son kullanma tarihi yaklaşan gıda ürünlerinin bağışlanmasında KDV aranmaması gerektiğinin dair bir düzenleme Ekim ayı içinde yürürlüğe girdi. Söz konusu düzenlemenin geniş bir detayını öğrenmek için Taxand network firması tarafından hazırlanan ekli bilgi notunu inceleyebilirsiniz.

https://www.taxand.com/wp-content/uploads/2020/10/Romania-TaxHotTopics_OCTOBER-2020.pdf

Fransa

Fransa’da 2021 yılına ilişkin kamu bütçesi meclise sunulmuştur. Söz konusu bütçe planlaması içinde özellikle Fransa’da uygulanan dolaylı vergiler (KDV) bakımından önemli değişiklikler

gündeme alınmıştır. Söz konusu planlamanın ve etkilenecek unsurların detayını öğrenmek için Taxand network firması tarafından hazırlanan ekli bülteni inceleyebilirsiniz.

<https://www.taxand.com/wp-content/uploads/2020/10/France-Draft-Finance-Bill-for-2021-VAT-measures.pdf>

OECD vergi gelişmeleri

BEPS ve MLI: OECD bünyesinde devam eden vergi kayıp ve kaçakları ile mücadele uluslararası eylem planı (BEPS) kapsamında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarında değişiklik yapan çerçeve anlaşması (Multilateral Instrument – MLI) Mısır’ın ardından en son Burkino Faso ve Panama tarafından da onaylandı.

<http://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-beps.htm>

En son Estonya tarafından 15 Ocak 2021 tarihinde onaylama süreci gerçekleştirildi. Estonya’dan önce Almanya, Şili, Barbados ve Pakistan da anlaşmayı onayladı. 22 Ocak 2021 itibarıyla 95 ülkeyi kapsayan anlaşma 61 ülke tarafından onaylanmış, kabul edilmiş veya yürürlüğe alınmıştır. 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla 650 çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması açısından yürürlüğe girmiş olan MLI, diğer imzacı ülkelerin de onay prosedürlerinin tamamlanmasıyla 1200 anlaşma için daha geçerli olacaktır.

Söz konusu anlaşma Türkiye’de de onaylanması için TBMM gündemine sunulmuştur. Onaylanması halinde Türkiye’nin imzaladığı çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları uygulamasında önemli değişikliklere yol açabilecek bu anlaşmanın içeriği ve sürecinin takip etmek için vergi danışmanlarınızla temas içinde olmanızı ve bültenlerimizi yakından takip etmenizi önemle hatırlatmak isteriz.

Sanal Varlıkların Vergilenmesi: OECD “taxing virtual currencies” adında, ülkeler bazında sadece vergiler alanında değil, varlık, değerlendirme, finansal hareket ve güvenlik boyutlarını da ele alan bir rapor yayımladı. Türkiye de katılan ülkelerden bir tanesi ama, maalesef tavrı belli etmemeye devam etmişiz, o yüzden ülkemize ait bir yaklaşım bilgisi edinemiyoruz rapordan. Fakat hem orta vadeli belgeler hem de 2021 yılı Cumhurbaşkanlığı Programı incelendiğinde blockchain tarafında ve bitcoin olarak bilinen varlıkların vergilenmesi gerektiğine dair bazı ipuçları mevcut. Merkez bankası sayısal parası (MBSP) çalışmaları dışında, bu alanda vergilendirme de yapılması öneriliyor. Türkiye henüz bu varlıkların bir para, emtia veya menkul kıymet mi olduğunu belirlemiş ve açıklamış değil.

Türkiye’deki mali gelişmeler

Finansal bilgilerin paylaşımı

Türkiye yaptığı düzenlemelerle finansal hesap bilgilerini otomatik olarak paylaşma niyetinde.

- Bu konuda [2020-99](#) sayılı bültenimizde detaylarını anlattığımız üzere, Anlaşmaya taraf ülkelerden **Almanya, Hollanda, Belçika, Avusturya ve Fransa**, Türkiye’nin (2019 yılına ait bilgilerin paylaşılacağı) **2020 yılı bilgi değişimi takvimine alınmadı**.
- Norveç ve Letonya ile ise bilgiler iki yıldır zaten paylaşılıyor. Bu paylaşımlar ayrıca kişisel verilerin korunması mevzuatı açısından bir sorun teşkil etmiyor. Türkiye olarak

2020 yılında 54 ülkeye bilgi gönderiyoruz. **Singapur ve Slovakya** ise 2021’de kapsama girecektir.

- Bu konuda mutlaka finansal danışmanlarınızdan bilgi almanızı tavsiye ediyoruz.

BREXIT ve Türkiye

- **Türkiye ile İngiltere** arasında çok önemli bir anlaşma olan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmıştır. Metinler Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır.
 - Anlaşmaya ilişkin detaylar ayrıca duyurulacak olup 29 Aralık 2020 tarihli Bakanlık Genel Duyurusu [linkte](#) yer almaktadır.
 - STA metni ve eklerinin Türkçe nüshalarına ulaşmak için **tıklayınız**.
 - STA metni ve eklerinin İngilizce nüshalarına ulaşmak için **tıklayınız**.

Türkiye’nin Çifte Vergilendirme Anlaşmaları

- Ukrayna ile Türkiye arasında yapılan Çifte Vergileme Anlaşmasını değiştiren Protokolün yürürlük tarihi 6 Ocak 2021 tarih ve 3412 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla belirlenmiştir.
 - Protokolün 30 Kasım 2020 tarihinde yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.
 - Anlaşmayı tadil eden Protokol metni 25 Eylül 2020 tarihinde yayımlanmıştı. Ayrıntılı bilgilere [Eylül 2020](#) bültenimizden ulaşabilirsiniz.
- Türkiye ile Sierra Leone Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması 3 Kasım 2020 tarihinde Ankara’da imzalandı.
- Türkiye ile Irak Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması 17 Aralık 2020 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
 - Anlaşma iki ülke tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.
 - Anlaşma ile genel olarak vergilendirme hakkı, geliri elde eden kişinin yerleşik olduğu ülkeye verilmekte, gelirin elde edildiği ülkenin vergilendirme hakkı kâr payı, faiz ve gayrimaddi hak bedellerinde belirli oranlarla sınırlandırılmaktadır. Ayrıca diğer ülkede 12 aydan kısa süren inşaat, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetlerinin, faaliyetin icra edildiği ülkede vergilendirilmemesi öngörülmektedir.
- Türkiye’nin, imzalanan bu anlaşma ile bugüne kadar sonuçlandığı Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının sayısı 95’e ulaşmış olup, bunlardan 85’i yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

- Türkiye’den yatırım, ticaret ve iş yapmak isteyen herkesin bu anlaşmalar ve getirileri hakkında asgari de olsa bir bilgiye sahip olması çok önemli.

Türkiye’nin Yatırımların Karşılıklı Teşviki Anlaşmaları

- Özbekistan ile Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma 15 Ekim 2020 tarih ve 3091 sayılı Cumhurbaşkanı kararıyla yayımlanmıştır.
- Ayrıca Çin Halk Cumhuriyeti ile Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve eki Protokol Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmıştır.
- Genel olarak YKTK Anlaşmaları, yabancı yatırımcılara milli muamele ve en çok gözetilen ulus (MFN) prensipleri çerçevesinde muamele edilmesini, kamulaştırma veya devletleştirme halinde yatırımın gerçek bedelinin gecikmeksizin ödenmesi ve transferini, transferlerin gecikmeksizin yapılmasını, savaş veya iç karışıklık hallerinde milli muamele ilkesi çerçevesinde zarar gören yatırımcılara tazminat ödenebilmesini ve yatırımcılarla devlet arasında herhangi bir uyuşmazlığın ortaya çıkması halinde yabancı yatırımcıların daha objektif ve hızlı işlediği gerekçesiyle tercih ettiği uluslararası tahkim imkanının tanınmasını garanti altına almaktadır.
- Türkiye’nin imzaladığı 108 anlaşmanın 81 tanesi yürürlüktedir.

Türkiye’nin Sosyal Güvenlik Anlaşmaları

- Bu anlaşmalar taraf ülke vatandaşlarının eşit işlem görmesi, sigortalılık birleştirmesi, sağlık, aile, yaşlılık, ölüm vb. yardımlarından yararlanma, uygulanacak sigorta kolları, aylıkların hesaplanması, hizmet birleştirmesi, anlaşmazlıkların çözümü gibi sigortalıları ilgilendiren çok önemli konuları düzenlemektedir.
- Sosyal güvenlik anlaşmalarının uygulama şekli ve bu konudaki hak ve yükümlülükleriniz için 2020-14 sayılı Rehberimize göz atabilirsiniz.
- Moğolistan ile Türkiye arasında imza edilen Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşmanın onaylanmasına Cumhurbaşkanı tarafından 26 Kasım 2020 tarih ve 3236 sayılı Karar ile karar verilmiştir.
 - Bu konuda en son Moğolistan ve Kırgız Cumhuriyeti ile imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşmaları Nisan 2020 içinde uygun bulunmuştu. Kırgızistan ile olan Anlaşmanın onaylanmasına 2 Temmuz tarih ve 2726 sayılı ve 23 Temmuz tarih ve 2777 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile onay verilmişti.
- Türkiye ile Ukrayna arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması imzalanması için görüşmeler ve müzakereler devam etmektedir.

- Ülkemiz ile Ukrayna arasında imzalanması planlanan Sosyal Güvenlik Anlaşması ikinci tur müzakereleri Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı İsmail Yılmaz başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Her 3 ayda bir yayımlanmış olduğumuz uluslararası mali bültenler ile sizlere vergi, finans, uluslararası kamu maliyesi, sosyal güvenlik ve yatırımların korunması ve teşviki alanında yapılan tüm çalışmaları duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu bültende yer alan herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Bültenin hazırlanmasında katkı sunan Ayhan Üstün, Merve Özсарıkaya ve Şaban Küçük'e teşekkürler.

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | International Tax & Taxademy